

پویشگاه علوم انسانی و عالیات فرهنگی
عالیات علوم انسانی
عکاسی

• زندگی ایرانیان از نگاه عکاس / محمود رضا بهمن پور

ژندگی ایرانیان

محمود رضا بهمن پور

به روایت اینگه موراث

۵۲۵

کتاب عکس ایران گزیده عکس‌های اینگه موراث برای نخستین بار در سال ۲۰۰۹ توسط انتشارات steidl در قطع رحلی بزرگ و در ۳۰۴ صفحه به زبان انگلیسی منتشر گردیده است. عکاس کتاب خانم اینگه موراث متولد ۱۹۲۳ در استرالیاست که در زمان کار حرفه‌ای عکاسی با آژانس مگنوم آشنا می‌شود. در سال ۱۹۵۶ به سفارش کارتبه برسون سفرهایی به کشورهای خاورمیانه برای تهیه عکس انجام می‌دهد. عکاس در سفر به ایران عکس‌هایی از تهران و حاشیه‌های آن، شهر ری، کرج، رشت و بندر بهلوی، چالوس، یزد، اصفهان، شیراز، آبادان، آقاجری تهیه کرده است. موراث علاوه بر ایران به کشورهای دیگری در منطقه خاورمیانه مثل عربستان سعودی، اردن، لبنان، سوریه و عراق سفر کرده و عکس و مطلب نیز درباره آنها تهیه کرده است. این کتاب دربردارنده عکس‌هایی از ایران از سال ۱۹۵۶ تا ۱۹۵۹ است و با توضیحات مونیکا فابر و آذر نفیسی درباره روش اینگه مقدمه جان ژاکوب همراست.

موراث در سال ۲۰۰۲ میلادی درگذشت و مجموعه عکس‌های گرانبهای او را بنیادی در اختیار محققان و پژوهشگران قرار داده است.

عکس‌های موراث نشانگر دقت و توجه او به جنبه‌های عمومی و فرهنگ ایرانی است. معماری، بخلاف آثار بسیاری دیگر از عکاسان، در حد پس زمینه برای او اهمیت دارد.

سیزده بدر، رقصتنده

زندگی اجتماعی، آداب و رسوم و پوشش مهمترین نقطه توجه عکاس است. عکس‌های موراث در مرحله‌ای از شکل‌گیری زندگی شهرنشینی ایرانیان در مسیر توسعه تصویری آشنا به ذهن می‌آورد. شباهت‌های ناگزیری از دیروز با امروز ایران در این تصاویر دیده می‌شود. شاید این شباهت‌ها به دلیل حضور سنت‌های فرهنگی متداومی باشد که تا امروز نیز در زندگی ایرانیان جاری است. موراث در مدت اقامت در ایران سفارش‌های عکاسی برای کمپانی پیسی‌کولا و شرکت نفت آبادان انجام داده است. این عکس‌ها جلوه‌ای متمایز به تصاویر کتاب داده است.

آشناترین نماد و فرهنگ آمریکایی حضور پیسی‌کولاست. این نوشابه آمریکایی در دهه توسعه مدرنیزم و پس از کودتای آمریکایی علیه مصدق در ایران تبلیغ و عرضه می‌شده است و به همین صورت در مرکز نگاه موراث قرار گرفته است و می‌توان گفت تضاد سنت و مدرنیزم در ساده‌ترین مظاهر زندگی روزانه در عکس‌های او تصویر شده است. بهویژه عکس‌های او از منطقه نفت خیز آبادان که جلوه‌ای متفاوت از سایر عکس‌هارانشان می‌دهد و در آنها به واسطه آمدن آمریکایی‌ها در جنوب و نفت، چهره‌ای دیگر از ایران دیده می‌شود. در کتاب ایران دو عنصر کار و زندگی به عنوان محوری ترین عناصر تصویر جامعه ایرانی شناسانده شده. این کتاب شیوه ساخت زندگی ایرانیان را در پنج دهه پیش نشان می‌دهد، اما در کنار آن نشاط و زندگی ساده و متنوع آدم‌هایی را نیز تصویر می‌کند که با تفاوت‌های فرهنگی و اندیشه‌ای در کنار هم زیست می‌کند و مجموعه آنها در کنار هم تصویری جذاب رانمایان می‌سازد؛ فضایی نوستالژیک که برای بیننده امروزی تازه است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نمایی از خیابان

۵۲۸

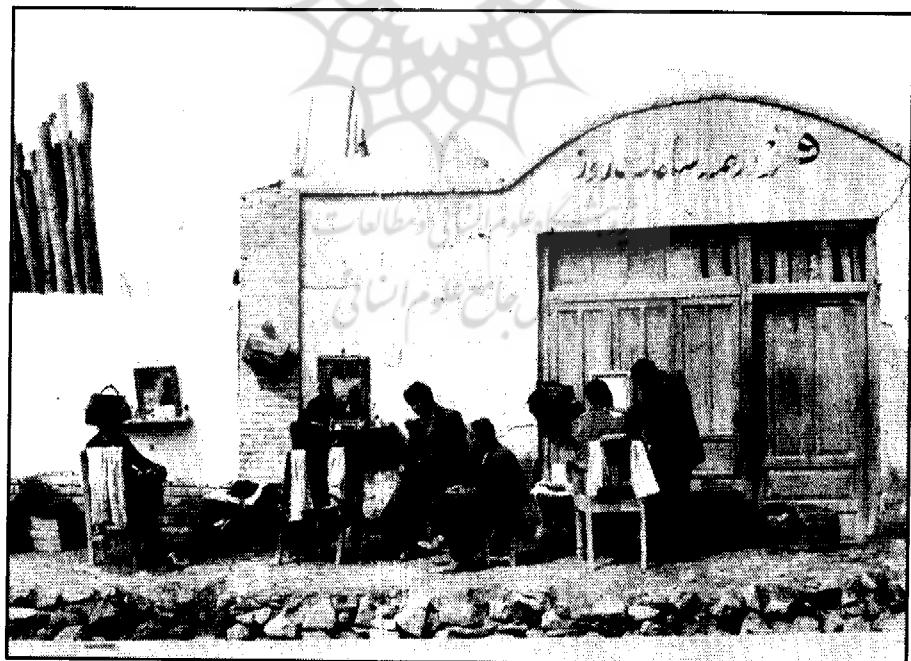

نمای داخلی یک خانه زرتشتی

● کرچه نخلستانی به سمت کلوب قایق‌سواری آبادان، زن فقیر و جوانان ابرانی

۵۲۹

● نمایی از یک خیابان در مسیر شهر ری

● پسری در حال خشک کردن پوست برای کارخانه چرم‌سازی

● خیرات معبد زرتشیان یزد شامل کاهو، سبزیجات میوه و گل. در پس زمینه، تصویری از پیامبر زرتشیان و یک طرف نفره با آتش مقدس دیده می شود. در ظروف فلزی، خاکستر های معطر است.

۵۲۱

● بازدیدکنندگان از کارخانه پیسی کولا

شماره ۱۲۱

تاریخ ۳۶/۲۲/۲۸

مدت امتیاز یوپاہ
اداره کل انتشارات و تبلیغات
(اداره تبلیغات خارجی)

اداره کل انتشارات و تبلیغات از مأمورین کشوری و لشکری و انتظامی خواهشمند

است که موجبات تسهیل اجرای وظایف :

خانم اینج موراث وزارت و آثار را بر تخته نصیر عالیه کان مأتم فوجور

بیه، انگلیس شماره گذرنامه ۹۲۱۹۹۲ محل اقامت تهران

را فراهم آورد.

ردیف کل اداره انتشارات و تبلیغات خارجی

مدیر کل اداره انتشارات و تبلیغات

● مدارک سفر و خبرنگاری خانم اینج موراث

۵۲۲

No. 121

Date ... March, 19, 1956

Period of Validity... two, Mon^h

Department of Press and Information

(Foreign Section)

All authorities are requested to give every assistance to:

Mr. & Mrs. Inge Morath & Agency Magnum Photos

Mr. Robert Delaire

Nationality ... Ingland Passeport No.... 921992

in the performance of his duties.

General Director

Head of the Foreign Section